

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 6. juuni 2019
(OR. en)

9676/19

Institutsioonidevaheline
dokument:
2016/0337(CNS)

FISC 278
ECOFIN 518

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Delegatsioonid
Komisjoni dok nr:	13730/16 FISC 170 IA 99 - COM(2016) 685 final
Teema:	Ettepanek: nõukogu direktiiv äriühingu tulumaksu ühtse maksubaasi kohta – Ülevaade olukorrast

Delegatsioonidele edastatakse lisas eesistujariigi viimane kompromisstekst äriühingu tulumaksu ühtse maksubaasi direktiivi ettepaneku peatükkide I–X kohta, nagu on osutatud majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu maksuküsimusi käsitlevas aruandes Euroopa Ülemkogule (dok 9773/19).

2016/0337 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU DIREKTIIV

äriühingu tulumaksu ühtse maksubaasi kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

(...)

I PEATÜKK

REGULEERIMISESE, KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimise

Käesoleva direktiiviga kehtestatakse äriühingu tulumaksu ühtne maksubaas ning nähakse ette sätted kõnealuse baasi arvutamiseks.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse kõikide maksumaksjate suhtes, kellel on ühes või mitmes liikmesriigis kohustus tasuda äriühingu tulumaksu, sealhulgas kolmanda riigi maksuresidendist üksuse ühes või mitmes liikmesriigis asuvate püsivate tegevuskohtade suhtes.

2. Käesoleva direktiivi norme ei kohaldata järgmiste sektorite suhtes, kus kehtib maksustamise erikord:

a) laevandus,

[b) maavarade uuringud ja kaevandamine,]

[c) metsandus,]

[d) *täidetakse hiljem*: muud konkreetsete kindlaksmääratavad sektorid].

Artikkel 4

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „maksumaksja“ – äriühing, mis vastab artikli 2 lõikes 1 või 2 sätestatud tingimustele;
- 2) „mittemaksumaksja“ – äriühing, mis ei vasta artikli 2 lõikes 1 ja 2 sätestatud tingimustele;
- 3) „residendist maksumaksja“ – maksumaksja, kes on liikmesriigi maksuresident;
- 4) „mitteresidendist maksumaksja“ – maksumaksja, kes ei ole liikmesriigi maksuresident;
- 4a) „sidusettevõtja“ –
 - a) üksus, milles maksumaksjal on otsene või kaudne osalus, mis on vähemalt 25 protsenti hääleõigusest või kapitalist, või mille kasumist tal on õigus saada vähemalt 25 protsenti;

- b) füüsiline isik või üksus, kellel on maksumaksjas otsene või kaudne osalus, mis on vähemalt 25 protsenti hääleõigusest või kapitalist, või kellel on õigus saada vähemalt 25 protsenti selle maksumaksja kasumist;

Kui füüsilisel isikul või üksusel on maksumaksjas ning ühes või enamas üksuses otsene või kaudne osalus, mis on vähemalt 25 protsenti, käsitatakse kõiki asjaomaseid üksusi, sealhulgas maksumaksjat, samuti sidusettevõtjatena.

- 5) „tulu“ – tulu müügist ja mis tahes muust tehingust, arvestatuna ilma käibemaksuta ning muude valitsusasutuste poolt kogutud maksude ja tasudeta, kas rahalist või mitterahalist laadi, sealhulgas varade ja õiguste võõrandamisest saadud tulu, intressid, dividendid ja muud kasumieraldised, sealhulgas varjatud kasumieraldised, likvideerimisest saadud tulu, litsentsitasud, subsiidiumid ja toetused, saadud kingitused, kompensatsioonid ja vabatahtlikud maksed. Tulud hõlmavad ka maksumaksja tehtud mitterahalisi kingitusi. Tulud ei hõlma maksumaksja kogutud kapitali või talle tagasi makstud võlga;
- 6) „kulu“ – äriühingu omakapitali vähenemine maksustamisperioodi jooksul, mis avaldub varade väljavooluna või varade väärtuse vähenemisena või kohustiste väärtuse kajastamise või suurenemisena, välja arvatud vähenemine, mis on seotud rahalise või mitterahalise kapitali väljamaksetega aktsionäridele või osanikele kui sellistele;
- 7) „maksustamisperiood“ – mis tahes 12 kuu pikkune periood, mis tahes muu maksustamise eesmärgil kohaldatav periood, mis ei ole pikem kui 12 kuud, või mis tahes muu maksustamise eesmärgil kohaldatav periood, mis on pikem kui 12 kuud, seoses maksumaksja asutamise, likvideerimise või lõpetamisega või kui maksumaksja osaleb äriühingu kontsernisiseses ümberstruktureerimises;
- 8) „kasum“ – summa, mille võrra tulud ületavad maksustamisperioodil mahaarvatavaid kulusid ja muid lubatud mahaarvamisi;

- 9) „kahjum“ – summa, mille võrra tuludest mahaarvatavad kulud ja muud lubatud mahaarvamised ületavad maksustamisperioodil tulusid;
- 10) „finantsaruandluse eesmärgil konsolideeritud kontsern“ – kõik üksused, kes on täielikult lisatud konsolideeritud finantsaruandesse, mis on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite või riikliku finantsaruandlussüsteemiga;
- 10a) „varjatud kasumieraldised“ – mis tahes majanduslik kasu, mida ei ole esitatud kasumieraldisena, mis maksumaksja annab artiklis 14 nimetatud isikutele ja mida ei antaks sõltumatutele kolmandatele isikutele ning mis toob kaasa kasumi vähenemise;
- [11) „teadus- ja arendustegevus“ – eksperimentaalne või teoreetiline töö, mida tehakse peamiselt selleks, et omandada uusi teadmisi nähtuste ja uuritavate faktide põhialuste kohta ilma konkreetse rakenduse eesmärgita (alusuuring); originaalne uuring, mis viiakse läbi selleks, et saada uusi teadmisi, kuid mis on suunatud eeskätt konkreetse, praktilise eesmärgi saavutamisele (rakendusuuring); süstemaatiline töö, mis lähtub teadusuuringutest saadud teadmistest ja praktilistest kogemustest ning mis loob uusi teadmisi, mis on suunatud uute toodete või protsesside loomisele või olemasolevate toodete ja protsesside parendamisele (tootearendus);]

- 12) „laenukasutuse kulu“ – intressikulu igasuguse võlakohustuse puhul, muud kulud, mis on majanduslikult samaväärsed rahaliste vahendite kaasamisega seoses tekkinud intressi ja kuluga, nagu on määratletud riigi õigusaktides, sealhulgas maksed kasumiosaluslaenude alusel, sellistelt instrumentidelt nagu vahetusvõlakirjad ja nullkupongvõlakirjad kogunenud arvestuslik intress, alternatiivsete rahastamiskokkulepete alusel saadud summad, kapitalirendi maksete rahastamiskulude osa, seotud vara bilansilise väärtusega hõlmatud kapitaliseeritud intress, kapitaliseeritud intressi amortisatsioon, siirdehindade kohase rahastamise tootluse põhjal arvutatud summad, tingliku intressi summad üksuse laenukasutusega seotud tuletisinstrumentide või riskimaanduskokkulepete alusel, netokapitali suurenemise määratud tootlus, nagu on osutatud käesoleva direktiivi artiklis 11, teatav vahetuskursikasum või -kahjum seoses laenukasutuse ja rahaliste vahendite kaasamisega seotud instrumentidega, rahastamiskokkulepete garantiitasud, korraldustasud ja samalaadsed rahaliste vahendite laenamisega seotud kulud;
- 13) „ülejääv laenukasutuse kulu“ – summa, mille võrra maksumaksja mahaarvatav laenukasutuse kulu ületab intressitulu ja muud majanduslikult samaväärset maksustatavat tulu, mida maksumaksja saab;
- 17) „maksustamisväärtus“ – põhivara või varakogumi amortisatsioonibaas miinus kogu amortisatsioon, mis on tähtpäevaks maha arvatud;
- 18) „turuväärtus“ – summa, mille eest on võimalik vara vahetada või mille alusel saavad tehingut teha soovivad ja üksteisest sõltumatud osapooled arveldada omavahelises tehingus vastastikuseid kohustusi;

- 19) „põhivarad“ – materiaalsed põhivarad, mille on soetanud või loonud maksumaksja, ning soetatud mittemateriaalsed põhivarad, mida on võimalik hinnata sõltumatult ning mida kasutatakse või eeldatavalt kasutatakse äritegevuses tulu teenimiseks, säilitamiseks või tagamiseks kauem kui 12 kuu jooksul, välja arvatud juhul, kui nende soetamise või loomise kulu on alla 1 000 euro. Põhivarade hulka kuuluvad ka finantsvarad, välja arvatud kauplemiseks hoitavad finantsvarad vastavalt artiklile 21;
- 20) „finantsvarad“ – käesoleva direktiivi artiklis 56 osutatud sidusettevõtjate aktsiad ja laenud neile sidusettevõtjatele, märkimisväärne osalus, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL¹ artikli 2 punktis 2, laenud sellistele ettevõtjatele, kellega maksumaksja on seotud märkimisväärse osaluse kaudu, põhivarana hoitavad investeeringud, muud laenud ja omaaktsiad sellises ulatuses, kuivõrd riikliku õigusega on lubatud neid näidata bilansis;
- 21) „soetamis- või loomiskulud“ – makstud või makstav rahasumma või põhivara vastu antud või tarbitud muude varade või muu tasu väärtus põhivara soetamise või loomise ajal. Immateriaalse põhivara puhul võetakse arvesse üksnes soetamiskulusid;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

- 22) „pikaajaline materiaalne põhivara“ – materiaalne põhivara, mille kasulik eluiga on 15 aastat või rohkem. Hooneid, õhusõidukeid ja laevu käsitatakse pikaajalise materiaalse põhivarana;
- 23) „keskmise elueaga materiaalne põhivara“ – materiaalne põhivara, mis ei kvalifitseeru pikaajalise materiaalse põhivarana punkti 22 kohaselt ja mille kasulik eluiga on kaheksa või enam aastat;
- 23a) „lühikese elueaga materiaalne põhivara“ – materiaalne põhivara, mis ei kvalifitseeru pikaajalise või keskmise elueaga materiaalse põhivarana punktide 22 ja 23 kohaselt ja mille kasulik eluiga on lühem kui kaheksa aastat;
- 23b) „omandatud firmaväärtus“ – erinevus ettevõtte [...] ostuhinna ja selle netovara (varade väärtus miinus kohustised) turuväärtuse vahel;
- 24) „kasutatud põhivara“ – põhivara, mille kasulik eluiga on soetamise ajal osaliselt läbi, ning mida saab olemasolevas seisukorras või pärast parandamist edaspidi kasutada;
- 25) „kasulik eluiga“ – ajavahemik, mille jooksul vara eeldatavasti kasutada saab, või toodangu- või muude samalaadsete ühikute arv, mida maksumaksja eeldatavasti varast saab;
- 26) „parenduskulu“ – põhivarale tehtav mis tahes lisakulu, mis oluliselt suurendab vara mahtu või oluliselt parandab selle toimimist või moodustab üle 10 protsendi vara algsest amortisatsioonibaasist;

- 27) „varud ja lõpetamata toodang“ – varad, mis on müügiks, mille tootmine müügiks on pooleli või mis on materjalide või tarvikute kujul, mida kasutatakse tootmisprotsessis või teenuste osutamisel;
- 28) „majanduslik omanik“ – isik, kes olulises osas saab kasu ja võtab riske, mis on seotud põhivaraga, olenemata sellest, kas isik on juriidiline omanik. Maksumaksjat, kellel on õigus omada, kasutada ja võõrandada põhivara ja kes kannab kahju või hävimise riski, käsitatakse igal juhul majandusliku omanikuna;
- 29) „finantsettevõtja“ – üks järgmistest juriidilistest isikutest:
- a) krediidasutus või investeerimisühing, nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ² artikli 4 lõike 1 punktis 1, alternatiivse investeerimisfondi valitseja, nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/61/EL³ artikli 4 lõike 1 punktis b, ja fondivalitseja, nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/65/EÜ⁴ artikli 2 lõike 1 punktis b;

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse nõukogu direktiive 85/611/EMÜ ja 93/6/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/12/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/22/EMÜ (ELT L 145, 30.4.2004, lk 1).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

- b) kindlustusandja, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ⁵ artikli 13 punktis 1;
- c) edasikindlustusandja direktiivi 2009/138/EÜ artikli 13 punkti 4 tähenduses;
- d) tööandjapensioni kogumisasutus, nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/41/EÜ⁶ artikli 6 punktis a, välja arvatud juhul, kui liikmesriik on otsustanud nimetatud direktiivi artikli 5 alusel seda direktiivi asjaomase asutuse suhtes kas tervikuna või osaliselt mitte kohaldada, või direktiivi 2003/41/EÜ artikli 19 lõikes 1 osutatud tööandjapensioni kogumisasutuse esindaja;
- e) pensioniasutus, mis haldab pensioniskeeme, mis kvalifitseeruvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 883/2004⁷ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 987/2009⁸ hõlmatud sotsiaalkindlustusskeemideks, ning samuti mis tahes juriidiline isik, mis on asutatud selliste pensioniskeemide investeringute jaoks;

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. juuni 2003. aasta direktiiv 2003/41/EÜ tööandjapensioni kogumisasutuste tegevuse ja järelevalve kohta (ELT L 235, 23.9.2003, lk 10).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta (ELT L 200, 7.6.2004, lk 1).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 987/2009, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) rakendamise kord (ELT L 284, 30.10.2009, lk 1).

- f) alternatiivne investeerimisfond, nagu see on määratletud direktiivi 2011/61/EL artikli 4 lõike 1 punktis a, mida haldab alternatiivse investeerimisfondi valitseja, nagu see on määratletud direktiivi 2011/61/EL artikli 4 lõike 1 punktis b, või alternatiivne investeerimisfond, mida kontrollitakse siseriiklike õigusaktide alusel;
 - g) direktiivi 2009/65/EÜ artikli 1 punktis 2 määratletud vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtja (eurofond);
 - h) keskne vastaspool Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 648/2012⁹ artikli 2 punkti 1 tähenduses;
 - i) väärtpaberite keskdepositoorium, nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 909/2014¹⁰ artikli 2 lõike 1 punktis 1;
- 30) „üksus“ – mis tahes õiguslik moodustis äritegevuse teostamiseks kas äriühingu või struktuuri kaudu, mis on maksustamise eesmärgil läbipaistev;
- 30a) „maksustamise eesmärgil läbipaistev“ – olukord, kus üksuse või moodustise tulu (või osa sellest) ei maksustata liikmesriigi õiguse kohaselt üksuse või moodustise tasandil, vaid selliste isikute tasandil, kellel on kõnealuses üksuses või moodustises huvisid.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1).

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 909/2014, mis käsitleb väärtpaberiarvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskdepositooriume ning millega muudetakse direktiive 98/26/EÜ ja 2014/65/EL ning määrust (EL) nr 236/2012 (ELT L 257, 28.8.2014, lk 1).

Artikkel 5

Liidus maksuresidendiks oleva maksumaksja püsiv tegevuskoht

1. Maksumaksjal loetakse olevat püsiv tegevuskoht teises liikmesriigis kui see liikmesriik, kus ta on maksuresident, kui tal on äritegevuse kindel koht kõnealuses teises riigis, läbi mille toimub kogu äritegevus või osa sellest, sealhulgas eelkõige:
 - a) juhtkonna asukoht;
 - b) filiaal;
 - c) kontor;
 - d) tehas;
 - e) töökoda;
 - f) kaevandus, nafta- või gaasi puurkaev, kivimurd või mis tahes muu loodusvarade kaevandamise koht.
2. Ehitusplats või ehitus või seadmemestamisprojekt kujutavad endast püsivat tegevuskohta üksnes juhul, kui see püsib kauem kui 12 kuud.
3. Mõiste „püsiv tegevuskoht“ ei hõlma järgmisi tegevusi, tingimusel et selline tegevus, või punkti f puhul kogu püsiva tegevuskoha tegevus, on abistavat või ettevalmistavat laadi:
 - a) rajatiste kasutamine üksnes maksumaksjale kuuluvate kaupade või kaubaartiklite ladustamise, esitlemise või kättetoimetamise eesmärgil;

- b) maksumaksjale kuuluvate kaupade või kaubaartiklite varu säilitamine üksnes ladustamise, esitlemise või kättetoimetamise eesmärgil;
 - c) maksumaksjale kuuluvate kaupade või kaubaartiklite varu säilitamine üksnes teise isiku poolt töötlemise eesmärgil;
 - d) äritegevuse kindla koha säilitamine üksnes maksumaksja jaoks kaupade või kaubaartiklite ostmise või teabekogumise eesmärgil;
 - e) äritegevuse kindla koha säilitamine üksnes maksumaksja jaoks mis tahes muu tegevuse eesmärgil;
 - f) äritegevuse kindla koha säilitamine üksnes maksumaksja jaoks mis tahes punktides a–e nimetatud tegevuste kombineerimise eesmärgil.
4. Ilma et see piiraks lõike 5 kohaldamist, kui isik tegutseb liikmesriigis maksumaksja nimel ning seda tehes sõlmib ta tavapäraselt lepinguid või mängib olulist rolli lepingute ettevalmistamisel, mida maksumaksja tavapäraselt sisuliste muudatusteta sõlmib, loetakse maksumaksja omavat kõnealuses liikmesriigis püsivat tegevuskohta seoses mis tahes tegevusega, mida kõnealune isik teeb maksumaksja jaoks.

Esimeses lõigus osutatud lepingud sõlmitakse:

- a) maksumaksja nimel või
- b) sellise vara omandiõiguse üleminekuks või kasutusloa andmiseks, mis kuulub sellele maksumaksjale või mille kasutusõigus tal on, või
- c) maksumaksjale teenuste osutamiseks.

Esimest ja teist lõiku ei kohaldata, kui kõnealuse isiku tegevus on ettevalmistavat või abistavat laadi, nagu on osutatud lõikes 3, nii et kui seda teostatakse äritegevuse kindla koha kaudu, ei muudaks see äritegevuse kindlat kohta püsivaks tegevuskohaks vastavalt kõnealuse lõike sätetele.

5.

- a) Lõiget 4 ei kohaldata juhul, kui liikmesriigis maksumaksja nimel tegutsev isik teostab äritegevust kõnealuses liikmesriigis sõltumatu esindajana ja tegutseb maksumaksja nimel oma tavapärase tegevuse raames. Kui isik tegutseb siiski ainult või peaaegu ainult ühe või mitme maksumaksja nimel, kellega ta on otseselt seotud, ei käsitata kõnealust isikut käesoleva lõike tähenduses sõltumatu esindajana nende maksumaksjate suhtes.
- b) Käesoleva artikli kohaldamisel on isik maksumaksjaga otseselt seotud, kui maksumaksja omab otseselt või kaudselt õigust kasutada teises äriühingus üle 50 % hääleõigusest või omandiõigust rohkem kui 50 % teise äriühingu kapitalile või üle 50 % õigusest saada osa kasumist.

- 6. Asjaolu, et maksumaksja, kes on liikmesriigi maksuresident, kontrollib sellist maksumaksjat või on kontrollitav sellise maksumaksja poolt, kes on teise liikmesriigi maksuresident, või kes teostab tegevust kõnealuses teises riigis (kas püsiva tegevuskoha kaudu või muul viisil), ei muuda iseenesest kumbagi maksumaksjat teise püsivaks tegevuskohaks.

II PEATÜKK

MAKSUBAASI ARVUTAMINE

Artikkel 6

Üldpõhimõtted

1. Maksubaasi arvutamisel kajastatakse üksnes realiseerunud kasumit ja kahjumit.
2. Tehinguid ja maksustatavaid sündmusi mõõdetakse individuaalselt.
3. Maksubaasi arvutatakse järjepideval viisil, v.a juhul, kui erakorraliste asjaoludega on põhjendatud arvutuse muutmine.
4. Maksubaas arvutatakse iga maksustamisperioodi jaoks, kui ei ole ette nähtud teisiti.
5. Maksubaas määratakse kindlaks asjaomases liikmesriigis kohaldatavate raamatupidamiseeskirjade alusel, tingimusel et need on kooskõlas käesoleva direktiivi sätetega.
6. Käesoleva direktiivi sätted ei takista liikmesriikidel kohaldamast riiklikke kontsernide maksustamise süsteeme, sealhulgas üksuse eraldi maksustamise süsteemi, mis võimaldab kasumi, kahjumi või intressisumma ülekandmist. Kui maksumaksjal lubatakse või temalt nõutakse kontserni nimel tegutsemist, nagu on määratletud riiklikus kontserni maksustamise süsteemis, käsitatakse kogu kontserni [...] või kontserni liikmeid [...] maksumaksjana.

Artikkel 7

Maksubaasi elemendid

1. Maksubaasi arvutamisel lahutatakse tuludest maksuvabad tulud, mahaarvatavad kulud ja muud võimalikud mahaarvamised.
2. Erandina lõikest 1 võib liikmesriik otsustada, et maksumaksjad peavad arvutama maksubaasi erinevusena maksustamisperioodi lõpu seisuga ettevõtte (neto)vara bilansilise väärtuse ja eelmise maksustamisperioodi lõpu seisuga ettevõtte (neto)vara bilansilise väärtuse vahel, millele lisatakse mis tahes põhikapitali tagasimaksed ja kasumieraldised, sealhulgas varjatud sissemaksed, ja millest lahutatakse äriühinguõiguse alusel tehtud mis tahes lisandused ettevõtte varasse, tingimusel et tulemus on sama mis lõike 1 kohase arvutuse korral. Arvutamisel tuleb järgida käesoleva direktiivi sätteid tulude maksuvabastuse, kulude mahaarvamise ning kajastamise, väärtuse hindamise ja amortisatsiooni kohta.

Artikkel 8

Maksuvabad tulud

1. Maksubaasi ei hõlmata järgmist tulu:
 - a) toetused, mis on otseselt seotud põhivara soetamise, loomise või parendamisega, võttes arvesse amortisatsiooni vastavalt artiklitele 30–40;
 - b) artikli 37 lõikes 2 osutatud varakogumi võõrandamisest saadud tulu, sealhulgas mitterahaliste kingituste turuväärtus;

- c) aktsiate võõrandamisest saadud tulu ja kahju, tingimusel et maksumaksja on säilitanud enne võõrandamist 12 kuuks vähemalt 10%lise otsese osaluse äriühingu kapitalis või 10 % hääleõigusest selles äriühingus;
- d) saadud kasumieraldised, sealhulgas varjatud kasumieraldised, tingimusel et maksumaksjal on enne võõrandamist vähemalt 12 kuu pikkuse katkematu perioodi jooksul vähemalt 10 %-line otsene osalus äriühingu kapitalis või 10 % hääleõigusest selles äriühingus [ning et saadud kasum on maksustatud selle saamise riigis];
- e) püsivale tegevuskohale omistatav tulu, mille maksumaksja on saanud selles liikmesriigis, kus ta on maksuresident.

2. Lõiget 1 ei kohaldata:

- a) tulu ja kahju suhtes, mis on saadud kauplemiseks hoitavate aktsiate võõrandamisest, nagu on osutatud artikli 21 lõikes 3, [ja tulu suhtes, mis on saadud elukindlustusandjate poolt hoitavate aktsiate võõrandamisest vastavalt artikli 28 punktile b];
- b) kauplemiseks hoitavatest aktsiatest saadud kasumieraldiste suhtes, nagu on osutatud artikli 21 lõikes 4, [ja elukindlustusandjate saadud kasumieraldiste suhtes vastavalt artikli 28 punktile c].

Artikkel 9

Mahaarvatavad kulud

1. Kulud on mahaarvatavad ainult selles ulatuses, kuivõrd need on tekkinud maksumaksja otsestes ärihuvides.
2. Lõikes 1 osutatud kulud hõlmavad kõiki müügikulusid ja kõiki kulusid, ilma mahaarvatava käibemaksuta, mis maksumaksjal on tekkinud seoses tulu saamise või tagamisega, sealhulgas teadus- ja arendustegevuse kulud, vara soetamis- või loomiskulud summas alla 1000 euro ning kulud, mis on tekkinud seoses omakapitali hankimise või ärilisel eesmärgil võetud laenuga.
- [3. Lisaks summadele, mis on maha arvatavad teadus- ja arenduskuludena vastavalt lõikele 2, ning tingimusel et maksumaksja ei saa ei otseselt ega kaudselt mis tahes vormis esinevat kasu, mida antakse mis tahes liikmesriigi poolt kooskõlas riiklike õigusaktidega seoses selliste teadus- ja arenduskuludega, võib maksumaksja iga maksustamisperioodi kohta maha arvata täiendavad 50 % sellistest kuludest, välja arvatud artikli 33 lõike 1 punktides c, d ja e osutatud varadega ning artikli 33 lõike 2 punktides c, d ja e osutatud varadega seotud kulud, mis tekkisid kõnealusel perioodil.

Nende teadus- ja arenduskulude puhul, mis ületavad 20 000 000 eurot, võivad maksumaksjad ületavast summast maha arvata 25 %.

Erandina esimesest lõigust võib maksumaksja täiendavalt maha arvata [100 %] oma teadus- ja arenduskuludest kuni 20 000 000 euron, kui maksumaksja vastab kõigile järgmistele tingimustele:

- a) see on noteerimata ettevõtte, kus töötab vähem kui 50 töötajat ja selle aastakäive ja/või aastane bilansimaht ei ületa 10 000 000 eurot;
- b) see ei ole olnud registreeritud rohkem kui viis aastat. Kui maksumaksjat ei ole vaja registreerida, võib viieaastast perioodi lugeda hetkest, kui ettevõtja kas alustab majandustegevust või temast saab maksukohustuslane;
- c) ta ei ole moodustatud ühinemise või mis tahes muul viisil toimunud ettevõtte reorganiseerimise teel;
- d) tal ei ole ühtegi sidusettevõtjat, nagu on osutatud artiklis 56;
- e) ta ei saa ei otseselt ega kaudselt mis tahes vormis esinevat kasu, mida antakse mis tahes liikmesriigi poolt kooskõlas riiklike õigusaktidega seoses selliste teadus- ja arenduskuludega.]

4. Liikmesriigid võivad ette näha, et heategevusorganisatsioonidele tehtavad kingitused ja annetused on mahaarvatavad.

Artikkel 10

Muud võimalikud mahaarvamised

Mahaarvamisi võib teha seoses põhivarade amortisatsiooniga, millele on osutatud artiklites 30–40.

Majanduskasvu ja investeeringute toetus (AGI)

1. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab „AGI omakapitali baas“ konkreetsel maksustamisperioodil erinevust maksumaksja omakapitali bilansilise väärtuse ja sidusettevõtjate kapitalis omatava osaluse väärtuse vahel, nagu on osutatud artiklis 56.
2. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab „omakapital“ järgmist.
 - a) Kui maksumaksja on äriühing, siis järgmiste summat:
 - i. märgitud kapital;
 - ii. ülekurss;
 - iii. ümberhindluse reserv;
 - iv. reservid;
 - kohustuslik reserv;
 - reserv oma aktsiate või osade jaoks;
 - põhikirjajärgsed reservid;
 - muud reservid, sealhulgas õiglase väärtuse reserv;
 - v. arvestuslik eelmiste perioodide jaotamata kasum või kahjum ning
 - vi. majandusaasta arvestuslik kasum või kahjum.

Kui maksumaksja on püsiv tegevuskoht, viitab mõiste kõnealuse maksumaksja sellele omakapitalile, mis on omistatav püsivale tegevuskohale.

3. Summa, mis võrdub AGI omakapitali baasi suurenemise kindlaksmääratud tootlusega, võib maksumaksja maksubaasist maha arvata lõigete 1–6 kohaselt. Kui AGI omakapitali baas väheneb, muutub summa, mis võrdub AGI omakapitali baasi vähenemise kindlaksmääratud tootlusega, maksustatavaks.
4. a) Esimese [kümne] maksustamisperioodi jooksul, mil maksumaksja suhtes kohaldatakse käesoleva direktiivi eeskirju, arvutatakse AGI omakapitali baasi suurenemist või vähenemist vahena AGI omakapitali baasis kõnealuse maksustamisperioodi lõpus ja AGI omakapitali baasis esimese maksustamisperioodi esimesel päeval käesoleva direktiivi eeskirjade kohaselt.
- b) Erandina lõike 4 esimesest lõigust arvutatakse juhul, kui AGI omakapitali baasi arvutamise tulemuseks on AGI omakapitali baasi vähenemine, AGI omakapitali baasi muutused uuesti, arvestamata arvestuslikku kahjumit, mis on tekkinud maksumaksjal käesoleva direktiivi alusel alates esimesest maksustamisperioodist. Kui sellise ümberarvutamise tulemuseks on AGI omakapitali baasi suurenemine, jäetakse selline suurenemine arvestamata.
- c) Pärast kümmet esimest maksustamisperioodi kantakse AGI omakapitali baasi summa, mis on mahaarvatav AGI omakapitali baasist asjaomase maksustamisperioodi lõpus, ühe maksustamisperioodi võrra edasi.
5. Lõikes 3 osutatud kindlaksmääratud tootlus võrdub euroala 10-aastase tähtajaga riigi võrdlusvõlakirja tootlusega asjaomasele maksustamisperioodile eelneva aasta detsembris, nagu selle on avaldanud Euroopa Keskpank, ning seda suurendatakse kahe protsendipunktilise riskipreemia võrra. Kui aastase tootluse kõver on negatiivne, kohaldatakse kaheprotsendist alampiiri.

6. Erandina lõigetest 1–5 jäetakse juhul, kui on võetud kasutusele skeem või skeemide ahel põhieesmärgiga saada maksueelis käesoleva direktiivi alusel, AGI omakapitali baasist välja järgmine:
- a) kontsernisisesed laenud ja sidusettevõtjatega seotud laenud, nagu on osutatud artiklis 56;
 - b) kontsernisisesed rahalised ja mitterahalised sissemaksed;
 - c) kontsernisisene varade ja osaluste ülekandmine;
 - d) vana kapitali ümberkategoriseerimine uueks kapitaliks likvideerimiste ja idufirmade loomise kaudu;
 - e) tütarettevõtjate loomine;
 - f) sidusettevõtjate äritegevuse täielik või osaline ülevõtmine;
 - g) kahe tulu samast allikast saamise struktuurid, mis kombineerivad intresside mahaarvamise ja mahaarvamised AGI raames;
 - h) laenu kaudu rahastamisega seotud nõuete suurenemised seoses sidusettevõtjatega, võrreldes nõuete summaga aruandekuupäeval.]

Artikkel 12

Mittemahaarvatavad kulud

1. Erandina artiklitest 9 ja 10 ei saa maha arvata järgmisi kulusid:
 - a) kasumieraldised, sealhulgas varjatud kasumieraldised, ja omakapitali või võla tagasimaksed;
 - b) 50 % esinduskuludest. Liikmesriigid võivad kehtestada lisapiiranguid elustiili ja erasfääriga seotud kulude mahaarvamisele;
 - c) jaotamata kasumi ülekandmine reservi, mis moodustab osa äriühingu omakapitalist;
 - d) äriühingu tulumaks ja sarnased kasumilt makstavad maksud;
 - e) altkäemaksud ja muud ebaseaduslikud maksed;
 - f) trahvid ja karistused, sealhulgas viivised makse hilinemise eest, mis makstakse ametiasutusele mis tahes õigusakti rikkumise eest;
 - g) kulud, mis on maksumaksjal tekkinud sellise tulu saamisel, mis on või oleks maksust vabastatud kõnealusel maksustamisperioodil vastavalt artikli 8 punktidele c, d ja e, ning aktsiate võõrandamisest saadud kahju, nagu on osutatud artikli 8 punktis c.
Liikmesriigid võivad kehtestada kindlamääralsed kulud, mis on seotud sellise tuluga, kuid see kindlaksmääratud summa ei või siiski ületada 5 % tuludest;
 - h) kingitused muudele isikutele kui maksumaksja töötajad. Mittemahaarvamise sätet ei kohaldata, kui saajale tehtud kingituse soetamise või loomise kulu majandusaasta jooksul ei ületa kokku 50 eurot;

- i) sellised kingitused ja annetused, millele ei ole osutatud artikli 9 lõikes 4;
 - j) soetamis- või loomiskulud või kulud, mis on seotud põhivara parendamisega, mida võib artiklite 10 ja 18 alusel maha arvata, välja arvatud teadus- ja arendustegevusega seotud kulud. Artikli 33 lõike 1 punktis a ja artikli 33 lõike 2 punktides a ja b osutatud kulud ei käsitata teadus- ja arendustegevusega seotud kuludena;
 - k) iga-aastased sissemaksed, mida teevad pangad vastavalt pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivile ja ühtse kriisilahenduskorra määrusele;
 - l) kolmandas riigis asuva püsiva tegevuskoha kahjum;
 - m) nõuetekohaselt dokumenteerimata ärilisel eesmärgil eraldatud inventari ja materiaalse vara bilansiline väärtus.
2. Liikmesriigid võivad näha ette lõike 1 punktis k nimetatud iga-aastaste sissemaksete mahaarvamise.

Artikkel 13

Intresside mahaarvamise piirang

1. Laenukasutuse kulud on mahaarvatavad sellise summa ulatuses, mida maksumaksja sai finantsvara intressidelt või muult maksustatavalt tulult.
2. Ülejäänud laenukasutuse kulud võib maha arvata sellel maksustamisperioodil, mil need kanti, kuid maksimaalselt 30 %ni maksumaksja EBITDAst või kuni 3 000 000 euro suuruses summas, olenevalt sellest, kumb summa on suurem.

Kui kontserni käsitatakse maksumaksjana artikli 6 alusel, arvutatakse ülejäänud laenukasutuse kulu ja EBITDA kogu kontserni kohta. 3 000 000 euro suurune summa võetakse samuti arvesse kogu kontserni kohta.

3. EBITDA arvutamisel liidetakse maksumaksja maksubaasile tagasi ülejäänud laenukasutuse kulude maksuga korrigeeritud summad ning maksuga korrigeeritud kulumi- ja amortisatsioonisummad. Maksuvaba tulu jäetakse maksumaksja EBITDAst välja.
4. Erandina lõikest 2 on eraldiseisva äriühinguna kvalifitseerual maksumaksjal õigus täielikult maha arvata oma ülejäänud laenukasutuse kulu. Eraldiseisev äriühing on maksumaksja, kes ei kuulu finantsaruandluse eesmärgil konsolideeritud kontserni ega oma sidusettevõtjaid või püsivaid tegevuskohti.
5. Erandina lõikest 2 võib ülejäänud laenukasutuse kulud täies ulatuses maha arvata, kui need on:
 - a) laenud, mis on võetud enne [kuupäev, mil käesoleva direktiivi suhtes jõuti poliitilisele kokkuleppele], välja arvatud kõik nende laenude suhtes tehtud hilisemad muudatused;
 - [b) laenud, mida kasutatakse pikaajaliste avaliku sektori taristuprojektide rahastamiseks ja mille puhul nii projekti teostaja, laenukasutuse kulu, vara kui ka tulu asukoht on liidus.

Punkti b kohaldamisel tähendab pikaajaline avaliku sektori taristuprojekt projekti, mille eesmärk on pakkuda, ajakohastada, käitada või hoida alal suuremahulist vara, mida liikmesriik peab üldist huvi pakkuvaks varaks.

Punkti b kohaldamisel jäetakse kogu pikaajalisest avaliku sektori taristuprojektist saadav tulu maksumaksja EBITDAst välja.]

[5a. Kui maksumaksja on finantsaruandluse eesmärgil konsolideeritud kontserni liige, võib maksumaksjale anda õiguse täielikult maha arvata oma ülejäänud laenukasutuse kulu, kui ta suudab tõendada, et tema omakapitali ja koguvara suhe on võrdne kontserni omakapitali ja koguvara suhtega või sellest suurem, kui on täidetud järgmised tingimused:

- i) maksumaksja omakapitali ja koguvara suhet peetakse võrdseks kontserni omakapitali ja koguvara suhtega, kui maksumaksja omakapitali ja koguvara suhe on kuni kaks protsendipunkti väiksem, ning
- ii) kõiki varasid ja kohustisi hinnatakse sama meetodiga nagu konsolideeritud finantsaruandes.]

6. Ülejäänud laenukasutuse kulu, mida ei saa konkreetsel maksustamisperioodil maha arvata, kantakse edasi ilma ajaliste piiranguteta.

[6a. Maksumaksja liikmesriik kehtestab sätteid kasutamata intressisumma edasikandmiseks kuni viieks aastaks.]

[7. Lõikeid 1–6 ei kohaldata finantsettevõtjate suhtes, sealhulgas need, kes kuuluvad finantsaruandluse eesmärgil konsolideeritud grupi koosseisu.]

Artikkel 14

Hüvitised aktsionäridele, nende otsestele sugulastele või sidusettevõtjatele

Hüvitisi füüsilisest isikust aktsionärile või mõnele aktsionäri isiklikult seotud isikule või artiklis 56 osutatud sidusettevõtjale ei käsitata mahaarvatavate kulutustena, või suurendatakse vastavalt tulust, kui selliseid hüvitisi ei antaks sõltumatule kolmandale isikule.

III PEATÜKK

KAJASTAMISE AEG JA VÄÄRTUSTE MÄÄRAMINE

Artikkel 15

Üldpõhimõtted

Tulud, kulud ja kõik muud võimalikud mahaarvamised kajastatakse maksustamise mõttes nende tekkimise perioodil, välja arvatud juhul, kui käesoleva direktiiviga on ette nähtud teisiti.

Artikkel 16

Tulude tekkimine

1. Tulud tekivad hetkel, mil tekkis õigus neid saada ja neid on võimalik usaldusväärselt mõõta, olenemata sellest, kas asjaomased summad on tegelikult tasutud.
2. Kaupadega kauplemisest tulenevat tulu loetakse tekkinuks kooskõlas lõikega 1, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - a) maksumaksja on ostjale üle andnud müüdava kauba omandiõiguse;
 - b) maksumaksja ei säilita tegelikku kontrolli müüdud kauba üle;
 - c) müügitulu summat on võimalik usaldusväärselt mõõta;
 - d) on tõenäoline, et maksumaksja saab tehingust majanduslikku kasu;
 - e) tehingust tulenevaid tehtud või tehtavaid kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

3. Teenuste osutamisest tulenev tulu loetakse tekkinuks selles ulatuses, mil määral teenuseid on osutatud, ning kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) müügitulu summat on võimalik usaldusväärselt mõõta;
- b) on tõenäoline, et maksumaksja saab tehingust majanduslikku kasu;
- c) tehingu valmidusastet maksustamisperioodi lõpus on võimalik usaldusväärselt mõõta;
- d) tehingust tulenevaid tehtud või tehtavaid kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Kui punktides a–d sätestatud kriteeriume ei täideta, siis loetakse teenuste osutamisest saadud tulud tekkinuks üksnes niivõrd, kuivõrd neid saab võrrelda maha arvatavate kuludega.

4. Kui tulu tuleneb maksumaksjale maksetest, mis on kavandatud toimuma mitmes etapis, siis tulu loetakse tekkinuks iga osamakse tähtpäeval.

Artikkel 17

Mahaarvatavate kulude tekkimine

Mahaarvatavad kulud tekivad hetkel, mil on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) maksetegemise kohustus on tekkinud; kui kulu koosneb mitmes etapis tehtud maksumaksja maksetest, siis loetakse maksekohustus tekkinuks iga osamakse tähtpäeval;
- b) kohustuse summa saab kindlaks määrata;
- c) kaupadega kauplemise korral on olulised riskid ja kaupade omamisega kaasnevad hüved kantud üle maksumaksjale ning teenuste osutamise korral on maksumaksjale teenus osutatud.

Artikkel 18

Mitteamortiseeritavate varadega seotud kulud

Artiklis 38 osutatud materiaalse põhivara soetamis- või loomiskulud või nende varade parendamiskulud võib maha arvata sellel maksustamisperioodil, mil need varad võõrandati, eeldusel et müügitulu kajastatakse ühtses maksubaasis.

Artikkel 19

Varud ja lõpetamata toodang

1. Mahaarvatavate kulude kogusummat maksustamisperioodil suurendatakse varude ja lõpetamata toodangu väärtuse võrra maksustamisperioodi alguses ning vähendatakse varude ja lõpetamata toodangu väärtuse võrra sama maksustamisperioodi lõpus, välja arvatud varude ja lõpetamata toodangu puhul, mis on seotud artiklis 22 osutatud pikaajaliste lepingutega.
2. Muude varude ja lõpetamata toodangu soetusmaksumust mõõdetakse lihtjärjekorra (FIFO) või kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodi abil.
3. Tavapäraselt üksteisest selgelt eristatavate varude ja lõpetamata toodangu ning konkreetsete projektide jaoks toodetud ja eraldatud kaupade ja osutatud teenuste soetusmaksumust mõõdetakse individuaalselt.
4. Maksumaksja kasutab sama meetodit kõigi nende varude ja lõpetamata toodangu väärtuse hindamisel, millel on sarnane laad ja otstarve.

Varude ja lõpetamata toodangu soetusmaksumus sisaldab kõiki ostukulutusi, otseseid töötlemiskulutusi ja muid otseseid kulutusi, mida tehti nende viimiseks asukohta ja tööseisundisse, milles need on asjaomasel maksustamisperioodil.

Need esitatakse ilma mahaarvatava käibemaksuta.

Maksumaksja, kes on enne käesoleva direktiiviga kehtestatud eeskirjade kohaldamist võtnud varude ja lõpetamata toodangu hindamisel arvesse kaudseid kulusid, võib jätkata kaudsete kulude lähenemisviisi kasutamist.

5. Varusid ja lõpetamata toodangut hinnatakse maksustamisperioodi viimasel päeval kas soetusmaksumuses või netorealiseerimisväärtuse alusel, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

Netorealiseerimisväärtus on tavapärase äritegevuses kasutatav hinnanguline müügihind, millest on maha arvatud toote lõpetamiseks ja müügi sooritamiseks vajalikud hinnangulised kulutused.

Artikkel 20

Varade väärtuse hindamine

1. Maksubaas arvutatakse järgmiste elementide alusel:
 - a) tehingust saadav rahaline tasu, nt müüdud kauba või osutatud teenuse hind;
 - b) turuväärtus, kui tehingust saadav tasu on tervenisti või osaliselt mitterahaline;
 - c) turuväärtus mitterahalise kingituse korral;
 - d) kauplemiseks hoitavate finantsvarade ja -kohustiste turuväärtus.
2. Maksubaasi, sealhulgas tulusid ja kulusid, mõõdetakse maksustamisperioodi jooksul eurodes või maksustamisperioodi viimasel päeval aasta keskmise vahetuskursi alusel, mille on avaldanud Euroopa Keskpang kalendriaasta kohta, või kui maksustamisperiood erineb kalendriaastast, maksustamisperioodi jooksul Euroopa Keskpanga poolt avaldatud keskmise päevakursi alusel.
3. Lõiget 2 ei kohaldata maksumaksja suhtes liikmesriigis, mis ei ole eurot kasutusele võtnud.

Artikkel 21

Kauplemiseks hoitavad finantsinstrumendid (kauplemisportfell)

1. Finantsinstrumenti käsitatakse kauplemiseks hoitavana, kui see on üks järgmistest:
 - a) see on soetatud või tekkinud peamiselt selle müügi või tagasiostmise eesmärgil 12 kalendrikuu jooksul;
 - b) see on osa kindlaksmääratud finantsinstrumentide portfellist, sealhulgas tuletisinstrumendid, mida hallatakse ühiselt ja mille kohta on tõendeid hiljuti toimunud lühiajalise kasumivõtmise kohta.
2. Erandina artiklitest 16 ja 17 arvestatakse kõnealuse maksustamisperioodi maksubaasi hulka mis tahes erinevused kauplemiseks hoitud finantsinstrumentide maksustamisperioodi alguse turuväärtuse, või kui ostmise kuupäev on hilisem, selle kuupäeva turuväärtuse, ja sama maksustamisperioodi lõpu turuväärtuse vahel.
3. Kauplemiseks hoitud finantsinstrumentide võõrandamisest saadud tulu lisatakse maksubaasi hulka. Selle instrumendi turuväärtus maksustamisperioodi alguses või ostmise kuupäeval, kui see on hilisem, arvatakse hiljem maksubaasist maha.
4. Kui kasumieraldisi saadakse seoses kauplemiseks hoitavate osalustega, siis artikli 8 punktis d osutatud maksubaasist mahaarvamist ei kohaldata.

5. Erandina artikli 8 lõikest c arvestatakse kõnealuse maksustamisperioodi maksubaasi hulka mis tahes erinevused kauplemiseks enam mittehoitava, kuid siiski põhivarana hoitava finantsinstrumendi maksustamisperioodi alguse turuväärtuse, või kui ostmise kuupäev on hilisem, selle turuväärtuse, ja sama maksustamisperioodi lõpu turuväärtuse vahel.

Erandina artikli 8 punktist c arvestatakse kõnealuse maksustamisperioodi maksubaasi hulka mis tahes erinevused enam põhivarana mittehoitava, kuid siiski kauplemiseks hoitava finantsinstrumendi maksustamisperioodi alguse turuväärtuse, või kui ostmise kuupäev on hilisem, selle turuväärtuse, ja sama maksustamisperioodi lõpu turuväärtuse vahel.

Finantsinstrumendi turuväärtus selle maksustamisperioodi lõpus, mille jooksul see muutus põhivarast kauplemiseks hoitavaks instrumendiks ja vastupidi, on ühtlasi selle turuväärtus selle aasta alguses, mis järgneb muutuse aastale.

6. Artikli 8 punktis c osutatud ajavahemik algab või peatub, kui finantsinstrumenti ei hoita enam kauplemiseks või see ei ole enam põhivara.

Artikkel 22

Pikaajalised lepingud

1. Pikaajaline leping vastab kõigile järgmistele tingimustele:
 - a) see on sõlmitud tootmise, seadmestamise või ehituse või teenuste osutamise kohta;
 - b) selle tähtaeg ületab või tõenäoliselt ületab 12 kuud.
2. Erandina artiklist 16 loetakse pikaajalise lepinguga seotud tulu tekkinuks summas, mis vastab sellele osale pikaajalisest lepingust, mis täideti asjaomase maksustamisperioodi jooksul. Pikaajalise lepingu täidetud osa protsent määratakse kindlaks, võttes aluseks kõnealuse aasta kulude suhte hinnangulistesse kogukuludesse.
3. Pikaajaliste lepingutega seotud kulud arvatakse maha nende tekkimise maksustamisperioodil.

Artikkel 23

Eraldised

1. Erandina artiklist 17, kui maksustamisperioodi lõpus on selge, et maksumaksjal on juriidiline või mõistlikult eeldatav kohustus, mis tuleneb tegevustest või tehingutest, mis on tehtud kõnealusel maksustamisperioodil või eelmistel maksustamisperioodidel, on mahaarvatav mis tahes summa, mis tuleneb kõnealusest kohustusest, mida saab usaldusväärselt hinnata, eeldusel et summa võimalik arveldamine kajastatakse mahaarvatava kuluna.

Käesoleva artikli kohaldamisel võib juriidiline kohustus tuleneda järgmisest:

- a) leping;
- b) õigusnormid;
- c) üldise iseloomuga või konkreetsele maksumaksjale adresseeritud haldusakt;
- d) muu õiguslik alus.

Kui kohustus on seotud tegevuse või tehinguga, mis jätkub järgmistel maksustamisperioodidel, jaguneb eraldi proportsionaalselt tegevuse või tehingu hinnangulise kestuse peale.

Käesoleva artikli alusel tehtud eraldised vaadatakse läbi ja neid kohandatakse iga maksustamisperioodi lõpus. Tulevaste maksustamisperioodide maksubaasi arvutamisel võetakse arvesse käesoleva artikli alusel juba maha arvatud summasid.

2. Usaldusväärne hinnanguline summa, nagu on osutatud lõikes 1, põhineb hinnangulistel kuludel, mida on vaja praeguse kohustuse täitmiseks maksustamisperioodi lõpus, eeldusel et hinnang põhineb kõigil olulistel teguritel, sealhulgas äriühingu, kontserni või sektori varasemal kogemusel. Eraldiste summa hindamisel kohaldatakse järgmist:

- a) arvesse tuleb võtta kõiki riske ja ebamäärasusi, kuid ebaselgus ei õigusta ülemääraste eraldiste loomist;
- b) kui eraldiste tähtaeg on 12 kuud või kauem ning diskontomääras ei ole kokku lepitud, diskonteeritakse eraldi määras, mis vastab euroala 10-aastase tähtajaga riigi võrdlusvõlakirja tootlusele asjaomasele maksustamisperioodile eelneva aasta detsembris, nagu selle on avaldanud Euroopa Keskpank, ning seda suurendatakse kahe protsendipunktise riskipremia võrra;

- c) tulevasi sündmusi võetakse arvesse, kui põhjendatult võib arvata, et need toimuvad;
- d) tulevast kasu, mis on otse seotud sündmusega, millega seoses eraldis tekib, võetakse arvesse.

3. Eraldisei ei arvata maha järgmistel juhtudel:

- a) võimalik kahjum;
- b) kulude tulevane kasv.

Artikkel 24

Pensionid

- 1. Liikmesriigid võivad sätestada pensionieraldiste mahaarvamise.
- 2. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendavad „pensionieraldised“ pikaajalist kapitali akumulatsiooni, mille ainuke eesmärk on tagada pensionile jäämisel sissetulek koos piiratud võimalusega selle väljavõtmiseks enne pensionile minekut.

Artikkel 25

Halbade võlgade mahaarvamised

1. Halbade võlgadega seotud nõudeid lubatakse maha arvata, kui täidetud on järgmised tingimused:
 - a) maksustamisperioodi lõpuks on maksumaksja võtnud kõik mõistlikud meetmed, nagu on kirjeldatud käesoleva artikli lõikes 2, maksete saamiseks ja on tõenäoline, et võlga ei tasuta täielikult ega osaliselt, või maksumaksjal on suur hulk samalaadseid nõudeid, mis kõik tulenevad samast tegevusvaldkonnast, ning ta saab põhjendatult hinnata halbade võlgade nõuete suurust protsentuaalselt, tingimusel et iga samalaadse nõude väärtus on väiksem kui 0,1 % kõigist samalaadsetest nõuetest. Usaldusväärse hinnangu andmiseks võtab maksumaksja arvesse kõiki olulisi tegureid, sealhulgas varasemat kogemust;
 - b) võlgnik ja maksumaksja ei ole artiklis 56 osutatud sidusettevõtjad. Kui võlgnik on füüsiline isik, siis võlgnik, tema abikaasa või (registreeritud) partner, tema üleneja või alaneja sugulane, tema vennad ja õed ning nende alanejad sugulased ei osale maksumaksja juhtimises või kontrollimises, või otseselt või kaudselt tema kapitalis, nagu on osutatud artiklis 56;
 - c) kui halb võlg on seotud nõuetega klientide vastu, lisatakse võlale vastav summa maksubaasi tuluna.

2. Selleks et otsustada, kas kõik mõistlikud meetmed makse saamiseks on võetud, võetakse arvesse punktides a–c loetletud elemente, eeldusel et need põhinevad objektiivsetel tõenditel:
 - a) kas võla sissenõudmise kulud on võrreldes võla suurusega ebaproportsionaalsed; või
 - b) kas on väljavaateid võlg edukalt sisse nõuda, sealhulgas juhtudel, mil võlgnik on tunnistanud maksejõuetuks või on algatatud kohtumenetlus või on kaasatud võlgade sissenõudja; või
 - c) kas antud asjaoludel on mõistlik arvata, et maksumaksja jätkab võla sissenõudmist.
3. Kui varem halva võlana mahaarvatud võlg arveldatakse, lisatakse kaetud summa arveldamise aasta maksubaasile.

Artikkel 26

Riskimaandamine

1. Riskimaandamisinstrumendi kasumeid ja kahjumeid, mis tulenevad väärtuse hindamisest või võõrandamisest, käsitletakse samal viisil kui vastava maandatava alusinstrumendi kasumeid ja kahjumeid. Tegemist on riskimaandamissuhtega, kui täidetud on mõlemad järgmised tingimused:
 - a) riskimaandamissuhe on ametlikult kindlaks määratud ja eelnevalt dokumenteeritud;
 - b) riskimaandamisinstrumendid on eeldatavasti väga tõhusad ja seda tõhusust saab usaldusväärselt mõõta.

2. Kui riskimaandamissuhe katkeb või kui juba hoitavat finantsinstrumenti käsitatakse hiljem riskimaandamisinstrumendina, mistõttu läheb see teistsuguse maksustamiskorra alla, siis lisatakse maksubaasile mis tahes erinevus riskimaandamisinstrumendi uue väärtuse, mis määratakse vastavalt artiklile 20 maksustamisperioodi lõpus, ja sama maksustamisperioodi alguse turuväärtuse vahel.

Riskimaandamisinstrumendi turuväärtus maksustamisperioodi lõpus, mille jooksul kõnealune instrument läks teistsuguse maksukorra alla, langeb kokku selle turuväärtusega üleminekule järgneva aasta alguses.

Artikkel 28

Kindlustusandjad

Kindlustusandjate suhtes, kellel on luba tegutseda liikmesriigis vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiivile 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II)¹¹, kohaldatakse järgmisi lisanõudeid:

- a) maksubaas sisaldab selliste varade turuväärtuse erinevust, mõõdetuna sama maksustamisperioodi lõpus ja alguses või nende varade ostmise lõpetamise järel, kui see kuupäev on hilisem, millesse investeeriti elukindlustusvõtja kasuks ja millega kaasneb investeerimisrisk ning mida hoiavad elukindlustusandjad;
- b) maksubaas sisaldab selliste varade turuväärtuse erinevust, mõõdetuna võõrandamise ajal ja maksustamisperioodi alguses, või nende varade ostmise lõpetamise järel, kui see kuupäev on hilisem, millesse investeeriti elukindlustusvõtja kasuks ja millega kaasneb investeerimisrisk ning mida hoiavad elukindlustusandjad;

¹¹ ELT L 335, 17.12.2009, lk 1.

- c) maksubaas sisaldab kasumieraldisi, mis elukindlustusandjad on saanud sellistest investeeringutest elukindlustusvõtjate kasuks, millega kaasneb investeerimisrisk ning mida hoiavad elukindlustusandjad;
- d) kindlustusandjate kindlustustehnilised eraldised on mahaarvatavad. Selliste eraldiste arvutamise sätted kehtestatakse siseriikliku õigusega. Mahaarvatud summad vaadatakse läbi ja neid kohandatakse iga maksustamisperioodi lõpus. Juba mahaarvatud summasid võetakse arvesse tulevaste aastate maksubaasi arvutamisel.

IV PEATÜKK

PÕHIVARADE AMORTISATSIOON

Artikkel 30

Põhivararegister

1. Iga põhivara puhul kantakse põhivararegistrisse soetamis-, loomis- või parendamiskulud koos pärast soetamist, loomist või parendamist kasutusse võtmise kuupäevaga.
2. Kui põhivara võõrandatakse, siis kantakse põhivararegistrisse võõrandamise andmed, sealhulgas võõrandamise kuupäev ning võõrandamise tulemusel saadud mis tahes eraldis või hüvitis.

3. Põhivararegistrit peetakse viisil, mis tagab maksubaasi arvutamiseks piisava teabe, ning see sisaldab vähemalt järgmist:

- vara kirjeldus;
- kasutusse võtmise kuu;
- amortisatsioonibaas;
- kasulik eluiga vastavalt artiklile 33;
- kumulatiivne amortisatsioon jooksva maksustamisperioodil;
- kogu kumulatiivne amortisatsioon;
- amortisatsioonibaas ilma kogu kumulatiivse amortisatsioonita ja väärtuse erakorralise vähenemiseta;
- maksuamortisatsiooni tegemise lõpetamise või jätkamise kuu;
- vara võõrandamise kuu.

Artikkel 31

Amortisatsioonibaas

1. Amortisatsioonibaasi kuuluvad kulud, mis on otse seotud põhivara soetamise, loomise või parendamisega. Kõnealused kulud ei hõlma mahaarvatavat käibemaksu. Soetus- või loomiskulud või põhivara parendamiskulud ei hõlma intresse.
2. Kingitusena saadud põhivara amortisatsioonibaas on selle turuväärtus, nagu on kajastatud tuludes.

3. Amortiseeritava põhivara amortisatsioonibaasi vähendatakse, lahutades mis tahes [riikliku] toetuse summa, mis on otseselt seotud vara soetamise, loomise või parendamisega, nagu on osutatud artikli 8 punktis a.
4. Sellise põhivara amortisatsiooni, mida ei ole kasutatud rohkem kui 12 kuu jooksul maksumaksja kontrolli alt mitte välja jäävatel põhjustel, ei võeta arvesse.

Amortisatsiooni arvestamine lõpetatakse alates esimeses lauses osutatud ajavahemiku lõppemise kuule järgnevast kuust ja seda jätkatakse alates kuust, mis järgneb sellele 12 kuu pikkusele perioodile, mil vara uuesti kasutama hakati.

Artikkel 32

Amortiseerimise õigus

1. Vastavalt lõikele 3 arwab amortisatsiooni maha majanduslik omanik.
2. Lepingute puhul, mille korral majanduslik ja juriidiline omandiõigus ei lange kokku, on majanduslikul omanikul õigus arvata maksubaasist maha maksete intressiosa, välja arvatud juhul, kui see ei ole hõlmatud juriidilise omaniku maksubaasi.
3. Kui vara majanduslikku omanikku ei saa kindlaks määrata, võib juriidiline omanik amortisatsiooni maha arvata. Liisingulepingute puhul arvestatakse nii liisingumaksete intressi- kui ka kapitaliosa juriidilise omaniku maksubaasi hulka ning see on liisinguvõtja jaoks mahaarvatav.
4. Põhivara ei või amortiseerida mitu maksumaksjat samal maksustamisperioodil, välja arvatud juhul, kui juriidiline või majanduslik omandiõigus on jagatud mitme maksumaksja vahel või kui vara majanduslik omanik või juriidiline omanik on vahetunud.
5. Maksumaksja ei või amortisatsiooni arvestamisest loobuda.

[6. Nõukogu võtab ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal vastu:

- a) liisingumaksete kapitali- ja intressiosa arvutuse;
- b) liisitud vara amortisatsioonibaasi arvutuse.]

Artikkel 33

Individuaalselt amortiseeritavad varad

1. Ilma et see piiraks lõike 2 ning artiklite 37 ja 38 kohaldamist, amortiseeritakse põhivarad individuaalselt nende kasuliku eluea jooksul lineaarse meetodi alusel. Põhivara kasulik eluiga on järgmine:
 - a) kaubandus- ja ärihooned ning muud hooned ja muu kinnisvara, mida kasutatakse äritegevuseks, välja arvatud tööstushooned ja -rajatised: 40 aastat;
 - b) tööstushooned ja -rajatised: 25 aastat;
 - c) pikaajaline materiaalne põhivara, välja arvatud vara, millele on osutatud punktides a ja b: 15 aastat;
 - d) keskmise elueaga materiaalne põhivara: 8 aastat;
 - e) lühikese elueaga materiaalne põhivara: 5 aastat;
 - f) immateriaalne põhivara, sealhulgas omandatud firmaväärtus: periood, mille jooksul varal on õiguslik kaitse või milleks anti õigus; 15 aastat juhul, kui perioodi ei saa määrata.

2. Kasutatud hooned ja muu kinnisvara, kasutatud pikaajaline materiaalne põhivara, kasutatud keskmise elueaga materiaalne põhivara, kasutatud lühikese elueaga materiaalne põhivara ja kasutatud immateriaalne vara amortiseeritakse vastavalt järgmistele sätetele:
- a) kasutatud kaubandus- ja ärihooned ning muud hooned ja muu kinnisvara, mida kasutatakse äritegevuseks, välja arvatud tööstushooned ja -rajatised: 40 aastat, välja arvatud juhul, kui maksumaksja tõendab, et vara hinnanguline allesjäänud kasulik eluiga on alla 40 aasta; sellisel juhul amortiseeritakse vara kõnealuse lühema perioodi jooksul;
 - b) kasutatud tööstushooned ja -rajatised: 25 aastat, välja arvatud juhul, kui maksumaksja tõendab, et vara hinnanguline allesjäänud kasulik eluiga on alla 25 aasta; sellisel juhul amortiseeritakse vara kõnealuse lühema perioodi jooksul;
 - c) kasutatud pikaajaline materiaalne põhivara, välja arvatud vara, millele on osutatud punktides a ja b: 15 aastat, välja arvatud juhul, kui maksumaksja tõendab, et vara hinnanguline allesjäänud kasulik eluiga on alla 15 aasta; sellisel juhul amortiseeritakse vara kõnealuse lühema perioodi jooksul;
 - d) keskmise elueaga kasutatud materiaalne põhivara: 8 aastat, välja arvatud juhul, kui maksumaksja tõendab, et vara hinnanguline allesjäänud kasulik eluiga on alla 8 aasta; sellisel juhul amortiseeritakse vara kõnealuse lühema perioodi jooksul;

- e) kasutatud lühikese elueaga materiaalne põhivara: 5 aastat, välja arvatud juhul, kui maksumaksja tõendab, et vara hinnanguline allesjäänud kasulik eluiga on alla 5 aasta; sellisel juhul amortiseeritakse vara kõnealuse lühema perioodi jooksul;
- f) kasutatud immateriaalne põhivara: 15 aastat, välja arvatud juhul, kui periood, mille jooksul varal on õiguslik kaitse või milleks õigus anti, on kindlaks määratud; sellisel juhul amortiseeritakse vara kõnealuse perioodi jooksul.

Artikkel 34

Kajastamise aeg

1. Amortisatsioon arvatakse maha igakuiselt alates põhivara kasutusse võtmise kuust. Amortisatsiooni ei arvata maha võõrandamise kuul.
2. Põhivara, mis on võõrandatud või mis on sellises ulatuses kahjustatud, et seda ei saa enam äritegevuseks kasutada, ja selle varaga seotud mis tahes parenduskulude maksustamisväärtus arvatakse maksubaasist maha võõrandamise või kahju kandmise kuul.

Artikkel 35

Maksusoodustuse andmine asendusvaradele

1. Kui individuaalselt amortiseeritava vara või maa võõrandamisest saadav tulu, sealhulgas hüvitis kahju eest, reinvesteeritakse enne võõrandamise maksustamisperioodile järgneva teise maksustamisperioodi lõppu varasse, mida kasutatakse ettevõtluses samal otstarbel, võib maksumaksja arvata võõrandamise aastal maha summa, mille võrra kõnealune tulu ületab võõrandatud vara maksustamisväärtust. Asendusvara amortisatsioonibaasi vähendatakse sama summa võrra.

Vabatahtlikult võõrandatud vara peab olema olnud enne võõrandamist omandis vähemalt kolm aastat.

2. Lõikes 1 osutatud asendusvara võib osta võõrandamisele eelneval maksustamisperioodil. Kui asendusvara ei osteta enne võõrandamise aastale järgneva teise maksustamisperioodi lõppu, välja arvatud vääramatu jõu korral, suurendatakse võõrandamise aastal mahaarvatud summat [10 %] ning see liidetakse maksubaasile võõrandamise aastale järgneval teisel maksustamisperioodil.

Artikkel 36

Parenduskulude amortiseerimine

1. Parenduskulusid amortiseeritakse vastavalt sätetele, mida kohaldatakse parendatud põhivara suhtes, nagu oleksid need seotud uena omandatud põhivaraga, sealhulgas selle kasuliku elueaga vastavalt artikli 33 lõike 1 punktidele a–e. Sellest olenemata amortiseeritakse renditud varaga seotud kulud artikli 32 ja artikli 33 lõike 2 punktide a–e kohaselt.
2. Kui maksumaksja tõendab, et individuaalselt amortiseeritava põhivara hinnanguline allesjäänud kasulik eluiga on lühem kui artikli 33 lõike 1 punktides a–e sätestatud põhivara kasulik eluiga, amortiseeritakse kõnealune põhivara selle lühema perioodi jooksul.

Artikkel 37

Varakogum

1. Liikmesriigid võivad teise võimalusena näha ette artikli 33 lõike 1 punktis e ja lõike 2 punktis e osutatud põhivarade amortiseerimise koos ühe varakogumina aastase määraga 25 % amortisatsioonibaasist.
2. Varakogumi amortisatsioonibaas maksustamisperioodi lõpus on selle maksustamisväärtus eelmise maksustamisperioodi lõpu seisuga ning seda on kohandatud vastavalt varadele, mis asjaomasel maksustamisperioodil on kogumisse lisatud või sealt eemaldatud. Loomise, soetamise või parendamise kulud lisatakse vara amortisatsioonibaasile, samas kui võõrandamisest saadud tulu ning mis tahes hüvitis, mis on saadud vara kaotsimineku või hävimise eest, arvatakse maha.
3. Kui vastavalt lõikele 2 arvutatud amortisatsioonibaas on negatiivne, lisatakse teatav summa, kuni amortisatsioonibaas on null. Sama summa liidetakse maksubaasile.

Artikkel 38

Mitteamortiseeritavad varad

Järgmisi varasid ei amortiseerita:

- a) materiaalsed põhivarad, mis ei kulu ega vanane, nt maa, kunstiteosed, antiikesemed või juveeltooted;
- b) finantsvarad, välja arvatud kauplemiseks hoitavad finantsvarad.

Artikkel 39

Väärtuse erakorraline vähenemine

1. Maksumaksja, kes tõendab, et materiaalse põhivara väärtus on maksustamisperioodi lõpuks vääramatut jõu või kolmandate isikute kriminaalse tegevuse tõttu vähenenud, võib maksubaasist maha arvata summa, mis on võrdne kõnealuse väärtuse vähenemisega. Sellist mahaarvamist ei või siiski teha seoses varadega, mille võõrandamisest saadav tulu on maksuvaba.
2. Kui materiaalse põhivara väärtus seejärel suureneb, lisatakse maksubaasile kõnealusele suurenemisele vastav summa sellel aastal, kui suurenemine toimub. Mis tahes selline lisamine või lisamised koos ei tohi siiski ületada algselt lubatud mahaarvamise summat.
3. Kui mitteamortiseeritav põhivara on juba tekitanud väärtuse erakorralise vähenemise, vähendatakse artikli 18 kohaselt mahaarvatavaid kulusid, et võtta arvesse erandlikku mahaarvamist, mida maksumaksjal on juba lubatud teha.

Artikkel 40

Põhivara kategooriate täpsustamine

Nõukogu määrab ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal täpsemalt kindlaks käesolevas peatükis osutatud põhivara kategooriad.

V PEATÜKK

KAHJUMID

Artikkel 41

Kahjum

1. Välja arvatud juhul, kui käesolevas direktiivis on sätestatud teisiti, võib residendist maksumaksja või mitteresidendist maksumaksja püsiva tegevuskoha maksustamisperioodil saadud kahjumi täies mahus edasi kanda ja maha arvata järgmistel maksustamisperioodidel järgmiselt:
 - a) kuni 1 miljoni euro suuruses summas niivõrd, kuivõrd see on kaetud kasumiga;
 - b) kuni 50 % ulatuses vastaval maksustamisperioodil maksustatavast kasumist pärast punkti a kohast mahaarvamist.
- [1a. Erandina lõike 1 punktist b võivad liikmesriigid näha ette suurema protsendimäära maksustatavast kasumist, mille ulatuses võib residendist maksumaksja või mitteresidendist maksumaksja püsiv tegevuskoht arvata maksustamisperioodi jooksul tekkinud kahjumi maha järgmistel maksustamisperioodidel.]
2. Eelmiste maksustamisperioodide kahjumi arvelt maksubaasi vähendamise tulemuseks ei tohi olla negatiivne summa.

3. Residendist maksumaksja või mitteresidendist maksumaksja püsiva tegevuskoha eelmistel aastatel saadud kahjumeid ei arvata maha, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
- a) teine üksus või füüsiline isik omandab osaluse maksumaksjas, mille tulemusena ületab omandaja üldine osalus maksumaksjas 50 %;
 - b) maksumaksja tegevuses toimub oluline muutus, mis tähendab, et maksumaksja lõpetab teatava tegevuse, mis moodustas üle 60 % tema käibest eelmisel maksustamisperioodil, või alustab uue tegevusega, mis moodustab üle 60 % sellise tegevusega alustamise maksustamisperioodi või sellele järgneva maksustamisperioodi käibest [, või vähendab töötajate arvu rohkem kui X %].
4. Varasemad kahjumid arvatakse maha esimesena.

[Artikkel 42

Kahjumi mahaarvamine ja taas arvesse võtmine

1. Residendist maksumaksja, kes on pärast oma kahjumi artikli 41 kohast mahaarvamist jätkuvalt kasumlik, võib samal maksustamisperioodil maha arvata oma vahetute tütarettevõtjate või teistes liikmesriikides asuvate püsivate tegevuskohtade kahjumi. See mahaarvamine antakse piiratud ajaks vastavalt käesoleva artikli lõigetele 3 ja 4.

Erandina esimesest lõigust võib juhul, kui maksumaksjal lubatakse tegutseda või temalt nõutakse tegutsemist kontserni nimel, nagu on määratletud siseriiklikes kontserni maksustamise õigusaktides, ning kui sellise kontserni moodustavad äriühingud, kes on selle liikmesriigi residendist äriühingud ja kelle suhtes kohaldatakse käesoleva direktiivi sätteid, käsitada sellist kontserni vahetu tütarettevõtjana.

2. Kahjumite mahaarvamine vastavalt käesolevale artiklile on võimalik üksnes niivõrd, kuivõrd selliseid kahjumeid ei ole kas ajutiselt või muul viisil maha arvatud ühegi liikmesriigi siseriiklike õigusaktide kohaselt.
3. Mahaarvamine on proportsionaalne residendist maksumaksja osalusega oma vahetus tütarettevõtjas ning täielik püsivate tegevuskohtade puhul. Mingil juhul ei tohi residendist maksumaksja maksubaasi vähendamise tulemuseks olla negatiivne summa.
4. Residendist maksumaksja lisab maksubaasi tagasi varasemalt kahjumina maha arvatud summa ulatuses mis tahes oma vahetu tütarettevõtja või oma püsiva tegevuskoha edasise kasumi.
5. Lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt maha arvatud kahjumid lisatakse automaatselt residendist maksumaksja maksubaasi järgmistel juhtudel:
 - a) kui pärast viiendat maksustamisperioodi, kui kahjumid muutusid mahaarvatavateks, ei ole lisatud mingit tulu või lisatud tulu ei vasta maha arvatud kahjumi kogusummale;
 - b) kui vahetu tütarettevõtja müüakse, lõpetatakse, liidetakse või muudetakse püsivaks tegevuskohaks;
 - c) kui püsiv tegevuskoht müüakse, lõpetatakse või muudetakse tütarettevõtjaks;
 - d) kui emaettevõtja ei täida enam nõudeid.]

VI PEATÜKK

SÄTTED MAKSUBAASI SÜSTEEMIGA ÜHINEMISE JA SEALT LAHKUMISE KOHTA

Artikkel 43

Varade ja kohustiste kajastamine ning hindamine

Kõik varad ja kohustised kajastatakse nende maksustamisväärtuses, nagu on arvutatud vastavalt siseriiklikele maksusätetele vahetult enne kuupäeva, mil käesoleva direktiivi sätted muutuvad maksumaksja suhtes kohaldatavaks.

Artikkel 44

Põhivarade kvalifitseerimine amortiseerimise eesmärgil

Lisaks artiklitele 30–40 kohaldatakse järgmisi sätteid seoses selliste põhivarade kulumiga, mis lähevad äriühingu tulumaksu siseriiklike õigusaktide alt üle maksubaasi süsteemi alla:

- a) põhivarad, mis on individuaalselt amortiseeritavad nii äriühingu tulumaksu siseriiklike õigusaktide alusel, mida maksumaksja suhtes varem kohaldati, kui ka käesoleva direktiivi sätete alusel, amortiseeritakse vastavalt artikli 33 lõikele 2;
- b) põhivarad, mis on varakogumisse lisatud amortiseerimise eesmärgil vastavalt äriühingu tulumaksu siseriiklikele õigusaktidele, mida maksumaksja suhtes varem kohaldati, lisatakse artiklis 37 osutatud varakogumisse, isegi kui need oleksid käesoleva direktiivi kohaselt individuaalselt amortiseeritavad;

- c) põhivarad, mis ei olnud amortiseeritavad või mida ei amortiseeritud äriühingu tulumaksu siseriiklike õigusaktide alusel, mida maksumaksja suhtes varem kohaldati, kuid mis on amortiseeritavad käesoleva direktiivi sätete alusel, amortiseeritakse vastavalt kas artikli 33 lõikele 1 või artiklile 37;
- d) varad, mis olid individuaalselt amortiseeritavad või varakogumisse lisatud amortiseerimise eesmärgil vastavalt äriühingu tulumaksu siseriiklikele õigusaktidele, mida maksumaksja suhtes varem kohaldati, kuid mis ei ole käesoleva direktiivi sätete kohaselt amortiseeritavad, kajastatakse nende maksustamisväärtusega, mis on arvutatud vastavalt siseriiklikele maksusätetele vahetult enne kuupäeva, mil käesoleva direktiivi sätted muutuvad maksumaksja suhtes kohaldatavaks. Selliste varade maksustatav väärtus arvatakse maha maksustamisperioodil, mil varad võõrandatakse, eeldusel et müügitulu kajastatakse maksubaasis.
- e) omandatud firmaväärtus, mis ei olnud amortiseeritav vastavalt äriühingu tulumaksu siseriiklikele õigusaktidele, mida maksumaksja suhtes varem kohaldati, amortiseeritakse uue omandatud firmaväärtusena 15 aasta jooksul.

Artikkel 45

Pikaajalised lepingud

1. Tulud ja kulud, mida vastavalt artikli 22 lõigetele 2 ja 3 käsitatakse olevat tekkinud enne seda, kui käesoleva direktiivi sätted muutusid maksumaksja suhtes kohaldatavaks, kuid mida ei ole veel võetud maksubaasi arvutamisel vastavalt äriühingu tulumaksu siseriiklikele õigusaktidele arvesse, arvestatakse maksubaasi hulka või arvatakse sellest maha vastavalt siseriiklikele õigusaktidele, mida maksumaksja suhtes varem kohaldati.
2. Tulu, mis on vastavalt äriühingu tulumaksu siseriiklikele õigusaktidele, mida hakati maksumaksja suhtes kohaldama enne käesoleva direktiivi sätete kohaldamist, maksustatud suuremas summas kui see, mis oleks tulnud kanda maksubaasi hulka artikli 22 lõike 2 kohaselt, arvatakse maksubaasist maha esimesel maksustamisperioodil, mil käesoleva direktiivi sätted muutuvad maksumaksja suhtes kohaldatavaks.

Artikkel 46

Eraldised, tulu ja mahaarvamised

1. Artiklis 23 osutatud eraldised ja artiklis 25 osutatud halbade võlgade mahaarvamised arvatakse maha üksnes selles ulatuses, mil need tulenevad tegevustest ja tehingutest, mis on tehtud pärast seda, kui käesoleva direktiivi sätteid muutusid maksumaksja suhtes kohaldatavaks.
2. Tulud, mida vastavalt artiklile 16 käsitatakse olevat tekkinud enne seda, kui käesoleva direktiivi sätteid muutusid maksumaksja suhtes kohaldatavaks, kuid mida ei ole veel võetud maksubaasi arvutamisel vastavalt äriühingu tulumaksu siseriiklikele õigusaktidele arvesse, arvestatakse maksubaasi hulka vastavalt siseriiklikele õigusaktidele, mida maksumaksja suhtes varem kohaldati.
3. Kulud, mis kanti pärast seda, kui direktiivi sätteid muutusid maksumaksja suhtes kohaldatavaks, kuid mis on seotud tegevuste ja tehingutega, mis tehti enne direktiivi kohaldamist ja mida ei ole maha arvatud, on mahaarvatavad.
4. Summasid, mille maksumaksja on juba maha arvanud enne, kui käesoleva direktiivi sätteid muutusid tema suhtes kohaldatavaks, ei saa uuesti maha arvata.

Artikkel 47

Kahjum enne süsteemiga liitumist

Maksumaksjad, kes esitavad tasaarvestamata kahjumi, mis tekkis enne, kui käesoleva direktiivi sätteid muutusid tema suhtes kohaldatavaks, võivad kõnealuse kahjumi oma maksubaasist maha arvata niivõrd, kuivõrd siseriiklikud õigusaktid, mida maksumaksja suhtes kohaldatakse ja mille kohaselt maksumaksja kahjum tekkis, võimaldavad sellist mahaarvamist. Artikli 41 lõike 1 tingimusi tuleks kohaldada ka enne süsteemiga liitumist tekkinud kahjumi suhtes.

Artikkel 48

Varade ja kohustiste kajastamine

Sellise maksumaksja varad ja kohustised, kelle suhtes käesoleva direktiivi sätteid enam ei kohaldata, kajastatakse sellises väärtuses, mis on arvutatud vastavalt käesoleva direktiivi sätetele, välja arvatud juhul, kui käesolevas direktiivis on sätestatud teisiti.

Artikkel 49

Maksumaksja varakogumi kajastamine

Sellise maksumaksja varakogum, kelle suhtes käesoleva direktiivi sätteid enam ei kohaldata, kajastatakse siseriiklike maksusätete kohaldamise eesmärgil ühe varakogumina, mis amortiseeritakse kahaneva jäägi meetodil aastase määraga 25 %.

Artikkel 50

Pikaajalistest lepingutest tulenev tulu ja kulu

Sellise maksumaksja pikaajalistest lepingutest tulenevaid tulusid ja kulusid, kelle suhtes käesoleva direktiivi eeskirju enam ei kohaldata, käsitletakse vastavalt järgnevalt kohaldama hakatavatele äriühingu tulumaksu siseriiklikele õigusaktidele. Tulusid ja kulusid, mis on maksustamise eesmärgil võetud käesoleva direktiivi sätete kohaselt juba arvesse, siiski uuesti arvesse ei võeta.

Artikkel 51

Eraldised, tulu ja mahaarvamised

1. Sellise maksumaksja kulusid, kelle suhtes käesoleva direktiivi sätteid enam ei kohaldata ning mis on juba maha arvatud artiklite 9, 23 ja 25 kohaselt, ei või enam uuesti maha arvata vastavalt järgnevalt kohaldatavatele äriühingu tulumaksu siseriiklikele õigusaktidele.
2. Sellise maksumaksja tulusid, kelle suhtes käesoleva direktiivi sätteid enam ei kohaldata ning mis on juba arvatud tema maksubaasi hulka artikli 4 lõike 5 ja artikli 16 kohaselt, ei või enam uuesti maksubaasi hulka arvata vastavalt järgnevalt kohaldatavatele äriühingu tulumaksu siseriiklikele õigusaktidele.
3. Maksumaksja kulud, mis on tekkinud kooskõlas käesoleva direktiivi sätetega ja mis jäävad osaliselt tasaarvestamata pärast seda, kui käesoleva direktiivi sätted ei ole maksumaksja suhtes enam kohaldatavad, on mahaarvatavad vastavalt käesoleva direktiivi sätetele.

Artikkel 52

Kahjumid süsteemist lahkumise puhul

Tasaarvestamata kahjum, mis tekkis maksumaksjal vastavalt käesoleva direktiivi nõuetele, kantakse edasi vastavalt järgnevalt kohaldatavatele äriühingu tulumaksu siseriiklikele õigusaktidele.

VII PEATÜKK

SUHTED MAKSUMAKSJA JA MUUDE ÜKSUSTE VAHEL

[Artikkel 53]

Asendamine

1. Erandina artikli 8 punktidest c ja d ei vabastata maksumaksjat maksust välisriigist saadud tulu puhul, mille maksumaksja on saanud kasumieraldisena kolmandas riigis asuvalt üksuselt või selliste aktsiate võõrandamisest, mida hoitakse kolmandas riigis asuvas üksuses, kui kõnealune üksus on oma maksuresidentsuse riigis kohustatud maksma seadusega ettenähtud äriühingu tulumaksu, mis on alla poole seadusjärgsest maksumäärast, mida oleks maksumaksja suhtes kohaldatud seoses sellise välismaise tuluga liikmesriigis, mille maksuresident ta on.

Esimest lõiku ei kohaldata juhul, kui topeltmaksustamise vältimise leping liikmesriigi, kus maksumaksja on maksuresident, ja kolmanda riigi vahel, kus kõnealune üksus on maksuresident, ei võimalda teatava välisriigist pärit tulu maksuvabastuse asendamist maksustamisega.

2. Lõike 1 kohaldamisel on maksumaksja kohustatud maksma välisriigist saadud tulult maksu, arvates maksuresidentsuse liikmesriigis maksustatavast summast maha maksu, mille ta tasus kolmandas riigis. Maha ei või arvata suuremat summat kui selle tuluga seotud maksusumma enne mahaarvamist, millelt maksu võib nõuda.
3. Liikmesriigid jätavad käesoleva artikli kohaldamisalast välja kahjumi, mis tekib, kui aktsiad võõrandatakse üksuses, mis on maksuresident kolmandas riigis.]

[Artikkel 54

Välismaise püsiva tegevuskoha tulu arvutamine

Kui artiklit 53 kohaldatakse kolmandas riigis asuva püsiva tegevuskoha tulu suhtes, määratakse tema tulud, kulud ja muud mahaarvamised kindlaks vastavalt käesoleva direktiivi eeskirjadele.]

Artikkel 55

Intressid ja litsentsitasud ning muu tuluallikariigis maksustatav tulu

1. Mahaarvamine maksukohustisest („maksusoodustus“) on lubatud juhul, kui maksumaksja saab tulu, mida on maksustatud mõnes muus liikmesriigis või kolmandas riigis, v.a tulu, mis on maksust vabastatud artikli 8 punktide c, d või e alusel.
2. Maksusoodustuse arvutamisel vähendatakse tulu summat seotud mahaarvatavate kulude võrra.
3. Mahaarvamine maksukohustisest kolmandas riigis ei tohi ületada maksumaksja lõplikku tulumaksukohustist, v.a juhul, kui selle liikmesriigi, kus ta on resident, ja kolmanda riigi vahel sõlmitud lepingus ei ole sätestatud teisiti.

X PEATÜKK

LÄBIPAISTVAD ÜKSUSED

Artikkel 62

Nõuded läbipaistvate üksuste tulu jaotamiseks huvisid omavatele maksumaksjatele

1. Kui üksust käsitatakse selle asutamise liikmesriigis läbipaistvana, arvestab kõnealuses üksuses huvisid omav maksumaksja oma osa üksuse tulust oma maksubaasi hulka. Selle arvestuse tegemiseks arvutatakse tulu käesoleva direktiivi nõuete kohaselt.
2. Lõikes 1 osutatud maksumaksja ja üksuse vahelisi tehinguid ei võeta arvesse proportsionaalselt maksumaksja osalusega üksuses. Järelikult käsitatakse maksumaksja sellistelt tehingutelt saadud tulu proportsionaalsena summaga, milles oleks kokku lepitud sõltumatute ettevõtjate vahel tavapärastel tingimustel ning mis vastab üksuse kolmanda isiku osalusele.
3. Maksumaksjal on õigus saada leevendust topeltmaksustamisele kooskõlas artikliga 55.

Artikkel 63

Läbipaistvuse kindlaksmääramine kolmanda riigi üksuste puhul

Kui üksus asub kolmandas riigis, määratakse see, kas ta on läbipaistev või mitte, kindlaks maksumaksja liikmesriigi õigusaktide alusel.
